

Biblioteca Oberta

Nº 3 Desembre 2004

GUIA D'AUDIOVISUALS

NOU

C
-
N
E
M
A

F
R
A
N
C
O
I
S

Biblioteca Central. C/ Solades, 25. Tel. 964 52 04 81
e-mail: biblioteca@ajvila-real.es

Les mesures polítiques i el reviscolament del cinema francès

A finals de la dècada dels 70, la indústria cinematogràfica francesa s'havia debilitat i el panorama era poc esperançat i ple d'incerteses. Les eleccions del

1981 donaren la victòria als socialistes, qui manifestaren la ferma voluntat de realitzar una profunda reforma del sector audiovisual davant el desafiament comercial plantejat per la televisió i les multinacionals americanes. Per aquesta raó, l'Estat francès desenvolupà una política proteccionista molt sòlida i coherent en defensa de la seua indústria audiovisual. Jack Lang, ministre de Cultura, l'organitzà i la revitalitzà sobre la base de la política, amb lleis que l'afavoriren, l'economia, amb inversions empresarials, i la indústria, que va fer possible el suport entre cinema i televisió.

Però també sobre la creació, ja que es va

donar total llibertat a qualsevol tipus d'expressió i al mateix temps, també es va donar suport i facilitar la tasca de directors estrangers. El seu pla consistí a articular un sistema de subvencions anticipades per al cinema francès, però també regeneracionar pel complet la cinematografia francesa, ja que a principis dels 80, els directors francesos actius més coneguts continuaven sent els clàssics François Truffaut, Claude Chabrol, Eric Rohmer o Jean-Luc Godart, entre altres.

El govern va prendre una sèrie de mesures d'ajuda al cinema amb la finalitat d'afavorir la creació, la difusió i la conservació de les seues produccions i realitzar al mateix temps, una reestructuració de la Cinemateca francesa. Va defensar el cinema com patrimoni nacional i a partir de principis de la dècada dels 90, la quota de pantalla del cinema francès en les sales franceses va arribar a una mitjana del 35-40%. La instauració d'alguns mecanismes d'ajuda fiscal com les SOFICA (Societats de finançament d'indústries cinematogràfiques i audiovisuals), foren creades amb la finalitat d'afavorir les inversions en la producció cinematogràfica i audiovisual.

Els anys 80

Cap a la meitat de la dècada dels 80 la indústria francesa compta amb una generació de nous talents, i alguns d'ells, a falta de capital i de medis per a la realització de grans superproduccions, inicien una fórmula amb pocs personatges i situacions senzilles, on les idees supleixen l'acció. Les propostes cinematogràfiques foren molt diverses i variades com són *La lectora* (*La lectrice*, 1988) de Michel Deville, *Monsieur Hire* (1989) i *El marit de la perruquera* (*Le mari de la coiffeuse*, 1990) de Patrice Leconte, *Contes de primavera* (*Contes de printemps*, 1989) d'Eric Rohmer, entre altres. Aquesta austeritat no li suposà cap impediment a la indústria francesa per rebre premis en certàmens internacionals com l'emotiva *Au revoir les enfants* (1987) de Louis Malle, que va triomfar a Venècia contant la història d'un col·legi de xiquets durant l'ocupació nazi.

Malgrat els problemes de finançament, el cinema francès realitzà algunes pel·lícules més espectaculars com l'ecològica *El gran blau* (*Le grand bleu*, 1988) o *Nikita* (1990) de Luc Besson, director que començà la seua carrera d'èxits amb *Subway* (1984). Jean-Jacques Beineix assolí gran èxit de públic i crítica amb pel·lícules com *Diva* (1980) o *Betty Blue* (*Betty Blue 37°2 le matin*, 1986) amb una gran espectacularitat de les imatges. Bertrand Tavernier també va gaudir del medis apropiats per a poder filmar *La vie et rien d'autre* (1989), pel·lícula ambientada en la I Guerra Mundial. Una altra producció que assolí molt d'èxit fou una nova versió

de *Cyrano de Bergerac* en 1990 a càrrec de Jean-Paul Rappeneau i amb Gerard Depardieu com a principal protagonista. Altres directors francesos que es van submergir en produccions d'alt cost foren Claude Berri amb *Jean de la Florette* (1986) o Jean-Jacques Annaud amb *El nom de la rosa* (*Le nom de la rose*, 1987), finançada principalment amb capitals americans.

Des dels 90 fins l'actualitat

A principis dels 90 i gràcies fonamentalment al finançament de les televisions, una nova fornada de nous i joves realitzadors pogueren realitzar el seus primers llargmetratges. Una renovació del cinema francès s'estava produint amb nous directors com Cédric Kahn, Jean-Pierre Jeunet, Patricia Mazuy, Cédric Klapish, Jan Kounen o Mathieu Kassovitz entre altres, alguns dels quals, van rebre molt prompte un reconeixement tant nacional com internacional, com Mathieu Kassovitz amb *L'odi* (*La haine*, 1995), Jeunet i Caro amb *Delicatessen* (1991), *La ciutat dels nens perduts* (*La cité des enfants perdus*, 1995) o més recentment *Amelie* (*Le fabuleux destin d'Amélie Poulain*, 2001), Klapish amb *Com en les millors famílies* (*Un air de famille*, 1997), i François Ozon amb *8 dones* (*8 femmes*, 2001) o *Swimming pool* (2003) entre altres.

A l'igual que ha passat amb els directors, el panorama cinematogràfic ha canviat també gràcies als nous actors, que a poc a poc, han adquirit més protagonisme com Vincent Cassel, Laetitia Casta, Virginie Ledoyen, Audrey Tautou, Elodie Bouchez, Mathieu Kassovitz, i un llarg etcètera.

Els directors de l'antiga Nouvelle Vague continuaren el seu camí. Jacques Rivette va signar *La bella mentirosa* (*La belle noiseuse*, 1991), duel interpretatiu entre un pintor (Michel Piccoli) i la seua model (Emmanuelle Béart). Alain Resnais realitzà *Smoking/Non smoking* (1993) i *On connaît la chanson* (1997). Claude Chabrol va seguir realitzant pel·lícules que van gaudir d'un cert èxit com *Madame Bovary* (1991),

La cerimònia (*La cérémonie*, 1995) o *Rien ne va plus* (1997). Godard reviscolà i realitzà *Nouvelle vague* (1990) i *Eloge de l'amor* (*Eloge de l'amour*, 2001).

Altres directors veterans però fora de qualsevol moviment es troba Claude Berri, antic actor reconvertit a director qui realitzà una nova versió de l'obra de Zola *Germinal* (1994).

Patrice Chéreau triomfà amb la superproducció *La reine Margot* (1994), adaptació de la novel·la homònima de A. Dumas.

En general, la diversitat de propostes cinematogràfiques de la dècada dels 90 és molt variada i fins i tot d'alta qualitat i de vegades amb un gran èxit no sols nacional, sinó també internacional, com les comèdies *Els visitants* (*Les visiteurs*, 1992) de Poiré, *El sopar dels idiotes* (*Le dîner de cons*, 1998) de Francis Weber o *Asterix i Obelix contra César* (*Astérix et Obélix contre César*, 1998) de Zidi. J.-J. Annaud continuà les superproduccions amb *L'amant* (1991) i *Enemic a les portes* (*Stalingrad*, 2000). Luc Besson marxà a treballar als EUA on rodà *El quint element* (*Le cinquième élément*, 1997) i *Joana d'Arc* (*Jeanne d'Arc*, 1999). L'adaptació de l'obra de Quignard *Tots els matins del món* (*Tous les matins du monde*, 1991) per Alain Corneau va sorprendre a tothom.

André Techiné retratà la vida d'un prostíbul amb *En la boca no* (*J'embrasse pas*, 1991), però les pel·lícules que van captivar la crítica foren *Els joncs salvatges* (*Les roseaux sauvages*, 1994) i *La meua estació preferida* (*Ma saison préférée*, 1993). Altres produccions franceses interessants foren *Capità Conan* (*Capitaine Conan*, 1996) i *Hui comença tot* (*Ça commence aujourd'hui*, 1999) de Bertrand Tavernier; *Marius et Jeannette* (1996) de Robert Guédiguian; *Les enfants du Marais* (1998) de Jean Becker; *L'anglesa i el duc* (*L'anglaise et le duc*, 2001) d'Eric Rohmer, entre altres.

Alguns èxits recents de la indústria francesa són *Tais-toi* (2002) de Francis Weber, *Bon voyage* (2002) de J.-P. Rappeneau, *Els rius de colors púrpura 2* (*Les rivières pourpres 2*, 2003) de Mathieu Kassovitz, *Les Choristes* (2003) de Christophe Barratier i *Deux frères* (2004) de Jean-Jacques Annaud, entre altres.

Bibliografia

AAVV (1999): El nuevo cine francés. València. Filmoteca de la Generalitat Valenciana.

Gubern, R. (2001): Historia del cine. Barcelona. Editorial Lumen.

Fitxes de pel·lícules

Cyrano de Bergerac

Títol original: *Cyrano de Bergerac*

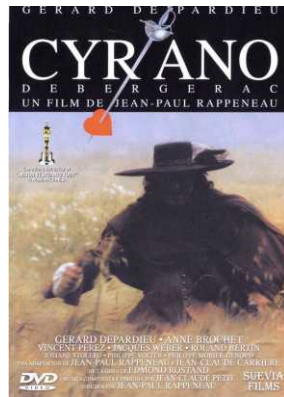
Any de producció: 1990

Director: Jean-Paul Rappeneau

Intèrprets: Gerard Depardieu, Anne Brochet, Vincent Perez, Jacques Weber

Duració: 137 min

Sinopsi: Cyrano de Bergerac és un poeta i espadatxí que expressa el seu amor per la bella Roxanne mitjançant Christian, un jove i ben plantat soldat del qual està enamorada.

Harry, un amigo que os quiere

Títol original: *Harry, un ami qui vous veut du bien*

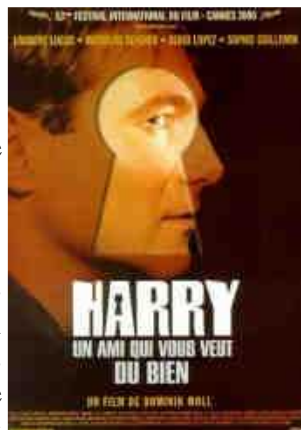
Any de producció: 2000

Director: Dominik Moll

Intèrprets: Sergi López, Laurent Lucas, Mathilde Seigner, Sophie Guillemin

Duració: 119 min

Sinopsi: Michel i Claire es troben de vacances restaurant una granja. Però al mateix temps, han d'ocupar-se dels seus fills, de la canícula estiuenca i dels pares de Michel, fets que els duu al límit. De sobte apareix Harry, un amic que farà el possible per fer feliç a Michel.

La inglesa y el duque

Títol original: *L'anglaise et le duc*

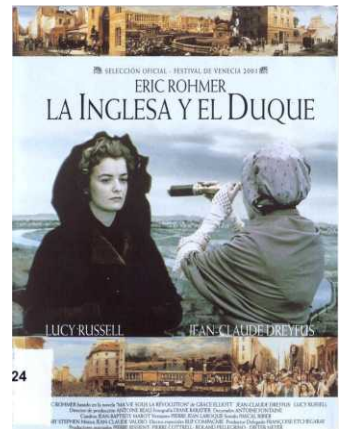
Any de producció: 2001

Director: Eric Rohmer

Intèrprets: Lucy Russell, Jean-Claude Dreyfus

Duració: 124 min

Sinopsi: Després d'ajusticiar el rei Lluís XVI i la reina Maria Antonieta, l'aristòcrata francesa Grace Elliot rebutja fugir a Londres i acudeix al seu protector Felip d'Orleans, qui tampoc podrà escapar-se de la convulsa situació política.

Amélie

Títol original: *Le fabuleux destin d'Amélie Poulain*

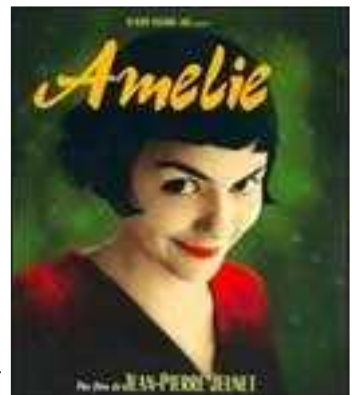
Any de producció: 2001

Director: Jean-Pierre Jeunet

Intèrprets: Audrey Tatou, Mathieu Kassovitz

Duració: 122 min

Sinopsi: Des de xicoteta, Amélie ha somiat poder viure una gran aventura que la traga de la seua monotonia i arreglar la vida de la resta perquè siguem més feliços. Un dia s'enamora d'un xic que estava obsessionat a colleccionar fotografies desfetes d'un fomatón i li proposa un joc.

La reina Margot

Títol original: *La reine Margot*

Any de producció: 1994

Director: Claude Berri

Intèrprets: Isabelle Adjani, Daniel Auteuil, Vincent Perez, Jean-Hugues Anglade

Duració: 138 min

Sinopsi: En 1572 França està dividida entre els catòlics, liderats pel duc de Guise, i els protestants, encapçalats per l'almirall Goligny. Catarina de Medicis, mare del rei de França Carles IX i vídua d'Enrique de Borgó, i Joana d'Albret, vídua d'Enric II, pacten el casament dels seus respectius fills Margot i Enric de Navarra, futur Enric IV de França.

Les visiteurs. Ils ne sont pas nés d'hier

Títol original: *Les visiteurs. Ils ne sont pas nés d'hier*

Any de producció: 1992

Director: Jean-Marie Poiré

Intèrprets: Christian Clavier, Jean Reno, Valerie Lemercier

Duració: 105 min

Sinopsi: Durant la primera creuada i per culpa d'una maledicció, el conte Godofroy i el seu escuder Jacquouille són transportats a 1992

Mi estación preferida

Títol original: *Ma saison préférée*

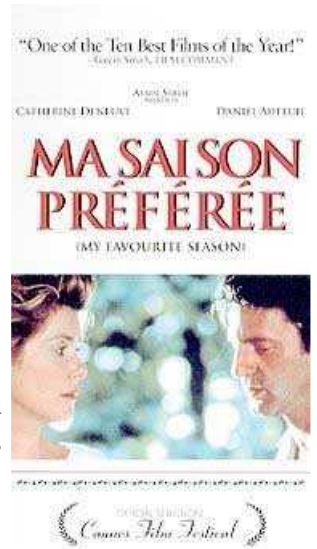
Any de producció: 1993

Director: André Techiné

Intèrprets: Catherine Deneuve, Daniel Auteuil

Duració: 133 min

Sinopsi: És la història dels germans Emilie i Antoine, i a partir del moment en què sa mare perd la raó i la vida, ells intenten trobar el seu lloc en el món.

On connaît la chanson

Títol original: *On connaît la chanson*

Any de producció: 1997

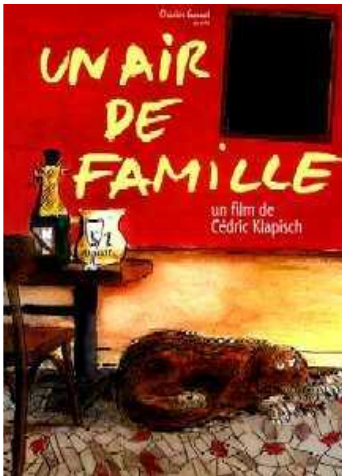
Director: Alain Resnais

Intèrprets: Pierre Arditi, Sabine Azéma, Jean-Pierre Bacri, André Dussollier

Duració: 120 min

Sinopsi: La història dels malentesos de sis personatges on els seus estats d'ànim se reflecteixen a partir de cançons contemporànies franceses.

Como en las mejores familias

Títol original: *Un air de famille*

Any de producció: 1997

Director: Cédric Klapisch

Intèrprets: Jean-Pierre Bacri, Jean-Pierre Darroussin, Agnès Jaoui, Claire Maurier

Duració: 112 min

Sinopsi: La família Ménard acudeix totes les setmanes al café regentat pel seu fill major. Un dia falta a la cita Arlette, la dona del propietari, i durant la celebració de l'aniversari de Iolanda, tot

el món comença a eixir-se de les seues caselles.

El odio

Títol original: *La haine*

Any de producció: 1995

Director: Mathieu Kassovitz

Intèrprets: Vincent Cassel, Hubert Koundé, Saïd Taghmaoui

Duració: 95 min

Sinopsi: Abdel ha ingressat en un hospital ferit per un policia durant un interrogatori i es troba a punt de morir. Un amic d'Abdel, Vinz, recupera una pistola que un policia ha perdut durant uns altercats als suburbis de París i jura, junt amb dos amics, matar un policia si el seu amic mor.

La fortuna de vivir

Títol original: *Les enfants du marais*

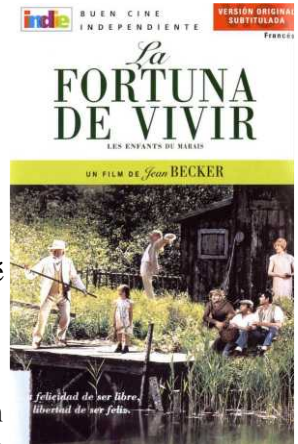
Any de producció: 1998

Director: Jean Becker

Intèrprets: Jacques Villeret, Jacques Gamblin, André Dussollier, Michel Serrault

Duració: 115 min

Sinopsi: En la regió del Loira viuen Riton i Garris en unes cabanes al costat del pantà. Junt a altres personatges pintorescos persegueixen únicament viure, però sobretot viure en llibertat.

Hoy empieza todo

Títol original: *Ça commence aujourd'hui*

Any de producció: 1999

Director: Bertrand Tavernier

Intèrprets: Philippe Torreton, Maria Pitarresi, Nadia Kaci

Duració: 117 min

Sinopsi: Daniel és un professor sensible d'una escola en una població deprimida del nord de França que li agradaria extralimitar-se de les seues funcions i evitar que els seus alumnes malvisquen. Daniel lluitarà per canviar la situació de la comunitat.

